

MODEL DE PROIECT DE LUNGĂ DURATĂ LA DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

în clasa a X-a, sem. I
Anul de studii 2019 -2020

ATENȚIE! Cadrele didactice vor personaliza proiectele didactice de lungă durată, în funcție de specificul colectivului de elevi și resursele educaționale disponibile, în conformitate cu prevederile curriculumului la disciplină (ediția 2019).

Autor:

CONDREA Ion, grad didactic superior, profesor de limba și literatura română, LT „Ion Inuceț”, s. Vorniceni, r-nul Strășeni

Competențe specifice disciplinei

1. Perceperea identității lingvistice și culturale proprii în context național, manifestând curiozitate și toleranță.
2. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare orală, dovedind coeziune și coerență discursivă.
3. Lectura și receptarea textelor literare și nonliterare prin diverse strategii, demonstrând spirit de observație și atitudine creativă.
4. Producerea textelor scrise de diferit tip, pe suporturi variate, manifestând creativitate și responsabilitate pentru propria exprimare.
5. Utilizarea limbii ca sistem și a normelor lingvistice (ortografice, ortoepice, lexicale, fonetice, semantice, gramaticale) în realizarea actelor comunicative, demonstrând corectitudine și autocontrol.
6. Integrarea experiențelor lingvistice și de lectură în contexte școlare și de viață, dând dovadă de atitudine pozitivă și interes.

Bibliografie

1. Curriculum național. Limba și literatura română pentru clasele V-IX (aprobat prin ordinul nr. 906 din 17.07.2019)
2. Crișan A., Dobra S., Sămihăian F. Limba și literatura română. Manual pentru clasa a V-a. Știința, 2015;
3. Repere metodologice privind organizarea procesului educațional la limba și literatura română în anul de studii 2019 -2020.

ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Statutul disciplinei	Aria curriculară	Treapta liceală, clasele	Nr. de ore pe săptămână real/ umanist	Nr. de unități de învățare		Nr. de ore Real/ umanist
				real	umanist	
Disciplină obligatorie	Limbă și comunicare	X	4/5	8	9	136/170
		XI	4/5	8	9	136/170
		XII	4/5	8	9	132/165

UNITĂȚI DE COMPETENȚĂ PREVĂZUTE PENTRU CLASA A X-A

<p>1.1. Argumentarea propriului statut de vorbitor al limbii române;</p> <p>1.2. Promovarea adevărului științific despre limbă, cultură și identitate națională.</p>
<p>2.1. Elaborarea unei comunicări orale pe o temă dată;</p> <p>2.2. Realizarea unei dezbateri pe o temă de interes general;</p> <p>2.3.–Susținerea unei prezentări multimodale în fața unui public.</p>
<p>3.1. Aplicarea diverselor strategii de lectură;</p> <p>3.2. Rezumarea unui text literar și de graniță;</p> <p>3.3. Analiza specificului de gen și specie a textului literar și de graniță;</p> <p>3.4. Utilizarea noțiunilor de teorie literară la analiza textului literar și de graniță;</p> <p>3.5. Comentarea elementelor lexicale, stilistice și semiotice din texte literare și de graniță;</p> <p>3.6. Explicarea funcției cognitive, educative și estetice a textului literar și de graniță.</p>
<p>4.1. Scrierea textelor metaliterare, reflexive, funcționale, imaginative în bază de algoritmi și scheme;</p> <p>4.2. Respectarea rigorilor grafice la elaborarea textelor scrise.</p>
<p>5.1. Perceperea normei drept standard al limbii și model de reglementare a activității verbal;</p> <p>5.2. Rezolvarea cazurilor dificile de ortografiere;</p> <p>5.3.Respectarea normelor în textele redactate în stiluri funcționale diferite.</p>
<p>6.1. Aplicarea experiențelor literare în diferite circumstanțe ale comunicării orale și scrise;</p> <p>6.2. Producerea textelor cu caracter funcțional și aplicativ prin utilizarea resurselor digitale/ media.</p>

PROIECTAREA DIDACTICĂ A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE/

UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Unitatea de învățare nr. I							
Nr. de ord.	UC	Unitatea de conținut/ tema lecției	Texte literare/ de graniță/ surse	Nr. ore per UÎ	Data	Activități/ strategii/ produse	Observații
1.	3.6	Prezentarea cursului: obiective, surse, lista de lecturi obligatorii/ recomandate. Formarea/ organizarea comunității de învățare	Manualul; alte surse de documentare	1		În căutarea avatarului; Prezentarea; Investigația	
2.	1.1 2.2	Statutul de vorbitor cult al limbii române	Selecție de texte, citate, opinii de valoare.	1		Argumentarea situației actuale a limbii române ca idiom	
3.	1.2	Adevărul științific despre limba română, cultură și identitate națională	Selecție de texte argumentative	1		Relatarea despre limba romană ca parte a culturii spirituale a poporului roman	
4.	3.5 6.1 4.1	Textul literar și lectura ca ipoteză esențială a receptării.	„Cuvântul”, de V. Romanciuc	1		Teze; PRES	
5.	3.1 3.5 3.6	Literatura – formă de cunoaștere și artă a cuvântului	„Cuvântul”, de V. Romanciuc	1		Comentarea elementelor de intertextualitate	
6.	6.1 2.2	Dimensiunea culturală și socială a literaturii	Selecție de texte	1		Graficul T Argumentul	
7.	4.1	Proba de evaluare inițială	Test	1/ 2*			
8.	4.1 5.2	Analiza probei de evaluare inițială	Dicționare Surse gramaticale	1		Exercițiul	
9.	5.1 5.2	Norme ortoepice și ortografice. Unele modificări normative stipulate în DOOM 2	DOOM 2 Selecție de texte pentru exersare	1		Investigația Redactarea	
10.*	3.5 5.3	Limbajul textului literar. Unele aspecte ale expresivității textului literar*	„Ars poetica” de Gr. Vieru	1*		Comentariul mărcilor stilistice solicitare Întrebarea-problemă	
11.	2.2 6.1	Comunicarea orală. Elemente verbale, nonverbale și paraverbale	„Acolo se naște lumina”	1		Jocul de rol Studiul de caz	

	3.5	utilizate într-o situație de comunicare	de V. Romanciuc				
12.	2.2 1.1 6.1	Atelier de discuție: „Limba nu este un atribut al puterii, este puterea însăși” (R. Barthes)	Judecăți de valoare Selecție de citate	1/ 2*		Acvariul Banca de idei	
13.	1.1 3.4 3.5	Formarea cititorului-receptor al literaturii	„Fiului” de A. Busuioac/ „Legământ” de Gr. Vieru, „Plouă”	1		„Portretul unui cititor ideal”	
14.	5.3	Relații logico-semantice între cuvinte. Sinonimia contextuală	„Așadar” de A. Codru	1		Asocieri libere/ forțate „Găsește cuvântul-țintă”	
15.	4.1 5.3	Practicum: etapele de elaborare a textului scris. Actualizare	Selecție de texte - modele	1		Algoritm	
16.	4.2 5.3 6.1	Evaluare sumativă scrisă Eseu nestructurat: „Literatura – zborul înaripat al Pietrei, al Brâncușului, al Anei și al marelui necuprins”		1/ 2*		Eseu nestructurat	
17.		Analiza probei de evaluare	DOOM 2; Selecție de reguli	1		Florilegiu de reguli Exercițiul	

Total: 16/ 20 ore

Unitatea de învățare nr. II

Nr. de ord.	UC	Unitatea de conținut/ tema lecției	Texte literare/ de graniță/ surse	Nr. ore per UÎ	Data	Activități/ strategii/ produse	Observații
18	2.2 6.1 4.1	Atelier de scriere: „Lucrurile lumii îmi fac semne// Și-n lumina semnelor se-ascund” (Șt. A. Doinaș)	Selecție de fragmente literare semnificative Dicționar de simboluri literare	1/ 2*		Banca de idei Diagrama Wenn Lectura tabloului	
19.	3.1 3.3 2.1	Genuri literare. Genul epic. Prezentare generală	„Romanul ca un stat” de Milorad Pavic	1		Lectura comentată Teze	
20.	3.2 3.6	Elemente de structură și compoziție a operei epice. Povestirea în ramă.	„Istorisirea Zahăriei Fântânarul” de M.Sadoveanu	1		Lectură cognitivă Inventarul lexematic	
21.	3.3 3.5 2.2	Tipuri de naratori. Perspective narrative. Instanțe narrative.	„Istorisirea Zahăriei Fântânarul” de M.Sadoveanu	1		Studiul de caz Caracterizarea personajului literar prin discursul său.	

22.	3.1 3.4	Atelier de lectură: „Pagini de aur din creația lui Sadoveanu”	Selecție de fragmente semnificative din creația lui Sadoveanu	1		Analiza și prezentarea algoritmică a paginii/ fragmentului preferat	
23.	3.1 3.2 3.3	Subiectul și structura lui: acțiunea, sistemul de personaje, cronotopul	Text-suport: Capitolul I din „Frații Jderi”	1		Presupunerea prin termeni	
24.	3.3 3.4	Momentele acțiunii și moduri de expunere în opera epică	„Alexandru Lăpușneanu” de C. Negruzzi	1		Cercetarea Prezentarea Benzile desenate	
25.	3.3 4.1	Tipologii de personaje în opera literară.	„Alexandru Lăpușneanu” de C. Negruzzi	1		Algoritmul Caracterizarea personajului	
26.	3.4 3.5 4.1	Modalități/ procedee de caracterizare a personajului literar	„Sărmanul Dionis” de M. Eminescu	1		Analiza	
27.*	3.6	Personajul literar – portavoce a autorului sau a lectorului?*	Dicționarul de personaje literare	1*		Caracterizarea personajului preferat	
28.	3.3 3.5	Epica populară: specii (actualizare), teme dominante	Selecție de texte populare epice de diferite specii	1		Trecerea în revistă Prezentarea	
29.	3.2 3.3 3.5	Basmul popular și basmul cult.	„Tinerețe fără bătrânețe...”; „Povestea lui Harap Alb” de I. Creangă	1		Lectura în paralel Lectura comentată Diagrama Wenn	
30.	4.2	Comentarea unui fragment de text epic. Semnificația motivului literar al drumului inițiativ	Fragment de text (din epica populară)	1		Algoritmul de comentare a mărcilor stilistice ale textului epic	
31.	5.3 3.5	Sinonimia contextuală în creația artistică.	„Povestea lui Harap Alb” de I. Creangă	1		Câmpurile asociative	
32.	6.1	Textul epic și arta cinematografică. Prezentare generală.	Povestea lui Harap Alb” de I. Creangă	1		Paralela dintre opera literară și film	
33.*	2.2	Dezbaterea argumentată a unei probleme: „Opera literară – scenariu – regie – film”*	Selecție de fragmente de filme realizate pe baza operelor literare cunoscute	1*		SWOT	
34.	4.2	Evaluare sumativă orală Personajele literare ne pot marca devenirea (în baza fragmentului propus		1/ 2*		Text argumentativ	

		din epica populară))				
35.	5.3	Analiza probei de evaluare		1		Redactare

Total: 16/ 20 ore

Unitatea de învățare nr. III							
Nr. de ord.	UC	Unitatea de conținut/ tema lecției	Texte literare/ de graniță/ surse	Nr. ore per UÎ	Data	Activități/ strategii/ produse	Observații
36.	3.3	Proza cultă: schița. Particularități	Selecție de schițe din literatura română	1		Prezentarea unei schițe conform algoritmului	
37.	3.3 3.4	Povestirea. Trăsături specifice	„Hanul Ancuței” de M. Sadoveanu	1		Harta narațiunii Prezentarea	
38.	3.2 3.5	Nuvela. Tipuri de nuvele	„Sărmanul Dionis” de M. Eminescu	1		Comentarea evoluției personajului	
39.	4.1 6.1	Atelier de creație: „Oameni și destine”. Reproducerea tipului uman, poveștii unei vieți în baza fotografiei propuse	Fotografie	1/ 2*		„Lectura” tabloului/ fotografiei	
40.	3.2 3.3 3.5	Romanul. Tipologie: romanul obiectiv, romanul istoric, romanul psihologic etc. Prezentare generală	Expoziție de romane	1		SINELG	
41.	3.1 3.2	Romanul obiectiv. Polifonia destinelor în romanul obiectiv	Romanul „Mara” de I. Slavici	1		Graficul T	
42.	3.3 2.2	Punctele de reper ale romanului. Negocieri de sens și semnificații	Romanul „Mara” de I. Slavici	1		Punctele de reper ale textului literar	
43.	5.1 4.2	Stilurile funcționale ale limbii. Cererea. Anunțul. Avizul	Modele de texte funcționale	1		Structurarea formulelor de texte funcționale posibile într-o operă literară	
44.	4.1	Calitatea mesajului scris: coerența și coeziunea	Mostre de texte cu greșeli de exprimare etc	1		Exerciții de redactare „Pastila de limbă”	
45.	3.5	Romanul istoric. De la nuvelă la roman. Interferența elementelor reale și ficționale în romanul istoric	Nuvela „Alexandru Lăpușneanu” de C. Negruzzi Romanul „Pădurea spânzuraților” de L. Rebreanu	1		„Adevărat/ fals”	
46.	2.1 3.6	Atelier de lectură și discuție: „Catastrofa” apriorică a destinelor	Nuvela „Catastrofa”,	1/ 2*		Comentarea semnificației	

	4.1	umane prinse în vâltoarea sincopelor istorice”	romanul „Pădurea spânzuraților” , fragmente din jurnalul lui Rebreanu despre fotografia pădurii cu dezertorii executați			numelui/ prenumelui unui personaj literar Formularea tezelor	
47.	4.1	Caracterizarea personajului literar. Algoritmizare	Fragmente din romanul „Pădurea spânzuraților”	1		Algoritmul de caracterizare a personajului literar/ caracterizarea personajului literar	
48.	2.3	Ascultarea activă și empatică într-o dezbatere	Selecție de dialoguri din romanul „Pădurea spânzuraților”	1/ 2*		Analiza/ interpretarea semnificației elementelor verbale, nonverbale și paraverbale ale unei comunicări Jocul de rol	
49.	5.3 3.5	Elemente de stilistică a părților de vorbire	Secvențe din „Mara”, „din „Pădurea spânzuraților” „Alexandru Lăpușneanu”, „Letopisețul Țării Moldovei”	1		Investigația Elaborarea tabelelor sinoptice pentru identificarea stilurilor funcționale	
50.	4.1 4.2 6.2	Evaluare sumativă (practică) Proiect individual: caracterizarea unei persoane cunoscute (din familie), din perioada interbelică sau postbelică, în baza unei fotografii din albumul familial, respectând algoritmul	Foto	2		Algoritm de prezentare: trăsături fizice, atribute vestimentare și semnificația lor în determinarea vârstei, statutului social, naționalității, apartenenței religioase etc., anturajul, poziția corpului	Tema/ algoritmul/ data prezentării se anunță la începutul UÎ
51.	4.1 5.1	Analiza probei de evaluare practice	Secvențe de prezentări	1		Comentarea grilei de evaluare Formularea	

						concluziilor	
--	--	--	--	--	--	--------------	--

Total: 16/ 20 ore

Unitatea de învățare nr. IV							
Nr. de ord.	UC	Unitatea de conținut/ tema lecției	Texte literare/ de graniță/ surse	Nr. ore per UÎ	Data	Activități/ strategii/ produse	Observații
52.	4.2	Atelier de scriere: Cererea. Anunțul. Avizul	Selecție de mostre	1		Activitate în grupuri	
53.*	4.1	Specificul scrierii diferitor tipuri de texte*	Selecție de texte de diferite tipuri	1*		Prezentare Comentarea structurii textului	
54.	3.3 3.4 3.5	Romanul psihologic. Particularități distincte	„Ultima noapte de dragoste...” de C. Petrescu	1		Comentarea semnificației titlului Comentarea incipitului	
55.	3.1 2.2	Ascultarea activă și empatică într-o dezbatere	Fragmentul discuției ofițerilor din incipitul romanului	1		Discuția Graficul T	
56.	3.1 3.2 2.3	„Obiectul romanului este omul ca ființă morală”. Perspective narative și tipuri de personaje în roman	Ultima noapte de dragoste...” de C. Petrescu	1		Discuția în baza unei probleme	
57.	2.2 2.3 3.6	Dramatismul. Modalități artistice de creare a dramatismului în roman	Fragmente semnificative din roman	1		Studiu de caz	
58.*	3.4 3.5	Doricul, ionicul, corinticul. Prezentare*	Expoziție de romane de diferit tip	1*		Investigația Prezentarea	
59.	6.1 3.6 2.2	Atelier de discuție: „Lectura. Între canonic și plăcere.”	Texte/ opere propuse de elevi	1/ 2*		Banca de idei Graficul T Argumente pro și contra	
60.	5.2	Acordul în limba română. Cazuri dificile de acord	Selecție de exemple	1		Exercițiul	
61.	5.3 3.5	Licențele poetice în cazul acordului	Mostre de greșeli cu efect stilistic	1		Analiza lingvistică și literară a exemplelor	
62.	3.1 3.3 2.2	Textul de graniță – spațiu de evaluare a propriului eu. Eseul literar	„Între răsărit și apus” de I. Druță sau „Romanul ca un stat” de M. Pavic.	1		Lectura comentată Jurnalul triplu	
63.	3.1 2.2	Jurnalul. Când un jurnal (personal) devine literatură?	Selecție de lucrări în	1		Activitate de cercetare în	

			cheia jurnalului			echipe Prezentarea	
64.	4.1 2.2	Etapele de elaborare a eseului („Cărți pe care le-am scris, citindu-le...”)	Expoziție de cărți preferate	1		Exerciții de redactare a textelor după modele, pe varii suporturi Algoritmul	
65.*	5.2	Principiile punctuației: intonațional, logico – semantic, formal – gramatical*	Selecție de exerciții	1*		Aplicarea normelor studiate în contexte concrete. Comentarea faptelor de limbă observate/ atestate. Argumentarea semnelor de punctuație în anumite secvențe din textele studiate.	
66.	5.2	Surse lexicografice de documentare pentru evitarea greșelilor de exprimare	Selecție de exerciții	1		Exerciții de completare a textelor cu elemente omise Identificarea și comentarea greșelilor sesizate pe inscripții și publicitate stradală	
67.	CS 3	Ora de sinteză: genul epic, particularități definitorii	Banca de idei/ citate/ judecăți de valoare etc.	1		Prezentarea punctelor de reper	
68.	4.1 5.2	Evaluare sumativă scrisă Eseu structurat: „Lección de viață oferite de personajele literare”, în baza a două opere epice studiate		2		Producerea textelor de diferit tip pe varii suporturi. Prezentarea argumentată a produselor elaborate.	
69.	4.1 2.2 5.2	Analiza probei de evaluare.	Baremul de corectare	1		Trecerea în revistă a algoritmului și a baremului	

Total – 16 / 20 ore

NOTĂ: cu asterisc sunt marcate temele și numărul de ore pentru profilul umanist.